

**ПРОГРАМА ЗА ПРОФЕСИОНАЛНО ОБУЧЕНИЕ НА АКТЮЕРИ
БЪЛГАРСКО АКТЮЕРСКО ДРУЖЕСТВО**

КОНСПЕКТ

Модул М107 “ФИНАНСИ И ФИНАНСОВИ ОТЧЕТИ”

Цели:

Целта на този модул е да се представят основните принципи на корпоративните финанси, включително и знания за инструментите, използвани от компаниите за набиране на финансиране и управление на финансовия риск. Модулът дава и основните знания, необходими за анализиране на финансовите отчети на компаниите и финансовите институции.

Връзки с други модули:

М108 „Инвестиции и управление на активи“, М110 „Риск мениджмънт в актюерството“ допълват и доразвиват концепциите, въведени в този модул.

Крайни резултати:

При завършване на настоящия модул всеки курсист трябва да е способен да:

- (а) демонстрира познаване и разбиране на основните термини, използвани при управление на инвестиции и активи;
- (б) демонстрира познаване на основните принципи на финансите;
- (в) описва структурата на едно акционерно дружество и методите, които могат да се използват за неговото финансиране;
- (г) описва основните принципи на данъчното облагане;
- (д) демонстрира знание и разбиране на характеристиките на основните видове финансови инструменти, които могат да се издават или използват от компаниите;
- (е) дискутира факторите, които се вземат предвид от една компания когато решава каква да бъде структурата на капитала ѝ и политиката за разпределение на дивидентите;
- (ж) дефинира какво се разбира под цена на капитала на дадена компания и дискутира как цената на капитала си взаимодейства с характера на инвестиционните проекти на компанията;
- (з) описва основните видове финансови институции, които оперират на пазара;

- (и) описва структурата на основните видове финансови отчети, както и ролята и основните елементи на счетоводните отчети;
- (й) тълкува отчетите на дадена компания или група от компании и дискутира основните ограничения при подобно тълкуване;
- (к) показва по какъв начин финансови техники могат да бъдат използвани за оценяване на инвестиционни проекти;

Темите, които са покрити от Модул М107 са следните:

1. Основни принципи на финансите
 - 1.1. Въведение
 - 1.2. Връзка между заинтересованите страни
 - 1.3. Капиталови пазари
 - 1.4. Въведение в теория „Агенция“
 - 1.5. Максимизиране на печалбата на акционерите
2. Собственост на компанията
 - 2.1. Бизнес организации
 - a) Еднолични търговци;
 - b) Сдружения;
 - c) ЕООД;
 - d) ООД;
 - e) Частни и публични акционерни дружества;
 - f) Предимства на дружествата с ограничена отговорност;
 - g) Недостатъци на дружествата с ограничена отговорност;
 - 2.2. Видове капитал
 - a) Дългосрочно финансиране на компанията – дългов капитал и акции;
 - b) Средносрочно финансиране на компанията – покупка на изплащане, продажба на кредит, лизинг, банков заем;
 - c) Краткосрочно финансиране на компанията – овърдрафт, търговски кредит, факторинг, запис на заповед, търговски ценни книжа.
3. Данъци
 - 3.1. Данъчно облагане на физически лица
 - 3.2. Данък върху печалбата на компаниите
 - 3.3. Корпоративно данъчно облагане
 - 3.4. Избягване на двойното данъчно облагане
 - 3.5. Други видове данъци
4. Финансови инструменти
 - 4.1. Дългов и заемен капитал - облигации, необезпечен заем, еврооблигации

- 4.2. Собствен капитал
- 4.3. Конвертируеми облигации
- 4.4. Гаранции
- 4.5. Дългови инструменти с променлив лихвен процент
- 4.6. Подчинен дълг
- 4.7. Опции
- 4.8. Фючърси
 - a) Бонд фючърси
 - b) Краткосрочни фючърси
 - c) Борсови индекс фючърси
 - d) Приложения на финансови фючърси
 - e) Опции
 - f) Суапи
- 5. Емитиране на ценни книги
 - 5.1. Получаване на борсова оферта
 - 5.2. Ролята на подписвача
 - 5.3. Нови емисии от публични компании
- 6. Структура на капитала и политика за дивидентите
 - 6.1. Структура на капитала
 - a) Компоненти на капиталовата структура
 - b) Структура на активите и бизнеса
 - c) Степен на приемлива задлъжнялост
 - d) Пазар и капиталова структура
 - e) Данъчно облагане и капиталова структура
 - 6.2. Дивиденти
 - a) Основи на политиката за дивидентите
 - b) Алтернативни методи за разпределение на печалбата
 - c) Пазар и дивиденти
- 7. Стойност на капитала
 - 7.1. Себестойност на собствения капитал
 - 7.2. Влияние на капиталовата структура върху стойността на капитала
 - 7.3. Среднопретеглена цена на капитала
- 8. Оценка на капиталови проекти
 - 8.1. Методи за оценка на проекти
 - a) Нетна настояща стойност (NPV)
 - b) Вътрешна норма на възвращаемост (IRR)
 - c) Изискуем капитал
 - d) Максимизиране на акционерния капитал

- е) Други използвани методи
- 8.2. Резултати от анализ
- 8.3. Анализ на риска
- 8.4. Идентификация на рисковете
- 8.5. Анализ на рисковете
- 8.6. Разпределение на нетна настояща стойност в практиката
- 8.7. Избор на дисконтов процент
- 8.8. Други методи
- 9. Финансови институции
 - 9.1. Държавни служби (agencies)
 - 9.2. Фондова борса
 - 9.3. Роля на борсите за деривати
 - 9.4. Институционални инвеститори
 - а) Инвестиционни банки
 - б) Клирингови къщи
 - с) Строителни дружества
 - д) Инвестиционни тръстове
 - е) Дялови тръстове
 - ф) Инвестиционни дружества с променлив капитал (OEICS)
 - г) Компании за управление на инвестиции
 - х) Пенсионни фондове
 - и) Животозастрахователни компании
 - ж) Общозастрахователни компании
- 10. Въведение във финансовите отчети
 - 10.1. Счетоводна рамка
 - а) Потребители
 - б) Регулация
 - с) Законови изисквания
 - 10.2. Борд за международни счетоводни стандарти (IASB)
 - 10.3. Съдържание на годишния финансов отчет
 - 10.4. Доклад на одиторите
 - 10.5. Счетоводни принципи
 - 10.6. Отчет за финансовото състояние (Statement of financial position)
 - 10.7. Отчет за всеобхватния доход (Statement of comprehensive income)
 - 10.8. Отчет за паричния поток (Cash flow statement)
 - 10.9. Отчет за промените в собствения капитал (Statement of changes in equity)
 - 10.10. Бележки към отчетите
- 11. Структура на отчетите
 - 11.1. Изготвяне на финансовите отчети

- 11.2. Амортизация
- 11.3. Капитал и резерви
- 11.4. Консолидирани финансови отчети
- 11.5. Отчети на застрахователна компания
- 12. Счетоводно тълкуване:
 - 12.1. Измерване на риска, свързан със заемния капитал
 - 12.2. Измерители (measures), използвани от инвеститорите в акции
 - 12.3. Ограничения на отчетите (Limitations of accounts)
- 13. Основни термини

Списък с материали и специализирана литература:

1. Материали по модул М107 (превод от английски език на материали на Института и Факултета на Актюерите). Българско Актюерско Дружество, първо издание 2016 г.
2. Attril, P.; McLaney, E.; (2010) *Accounting and finance for non-specialists*. 576 pages. ISBN: 0273745964.
3. Brigham, E.F.; Houston, J.F.(2011) *Fundamentals of financial management*. 7th ed. 644 pages. ISBN: 0538481526.
4. Brealey, R.A.; Myers, S.C.; Allen, F. (2010) *Principles of corporate finance*. 10th ed. 944 pages. ISBN: 0071314176.